

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 15 Νοεμβρίου 2019

Ο αγώνας της ΕΕ για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής: περιορισμένη η πρόοδος μέχρι στιγμής, δηλώνουν οι ελεγκτές

Ο αγώνας της ΕΕ για την καταπολέμηση των υπερανθεκτικών μικροβίων, ιδίως βακτηρίων που έχουν αναπτύξει αντοχή στα αντιβιοτικά, δεν έχει σημειώσει μέχρι στιγμής σημαντική πρόοδο, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παρά την ορισμένη πρόοδο που έχει σημειωθεί με τις δραστηριότητες της ΕΕ, ιδίως σε κτηνιατρικά ζητήματα, είναι λίγα τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η μικροβιακή αντοχή έχει μειωθεί, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Η μικροβιακή αντοχή εκδηλώνεται όταν μικρόβια, όπως βακτήρια, ιοί, παράσιτα ή μύκητες αναπτύσσουν αντοχή σε φάρμακα τα οποία προηγουμένως προσέφεραν αποτελεσματική θεραπεία. Περί τα 33 000 άτομα πεθαίνουν κάθε χρόνο στην ΕΕ από λοιμώξεις που προκαλούνται από ανθεκτικά στα φάρμακα βακτήρια, επιβαρύνοντας επίσης την οικονομία με κόστος ύψους 1,5 δισεκατομμυρίων ευρώ εξαιτίας του επιπλέον κόστους υγειονομικής περίθαλψης και της απώλειας παραγωγικότητας. Η καταπολέμηση των υπερανθεκτικών μικροβίων είναι σύνθετη διαδικασία και απαιτεί την ολοκληρωμένη προσέγγιση «Μία υγεία», η οποία περιλαμβάνει την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον.

Οι ελεγκτές αξιολόγησαν τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι αρμόδιοι οργανισμοί της ΕΕ διαχειρίζονται τις βασικές δραστηριότητες και τους πόρους για τη μείωση της μικροβιακής αντοχής. Εξέτασαν τη στήριξη της Επιτροπής στην προσέγγιση «Μία υγεία» που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη, καθώς και τη συνεισφορά της στην προώθηση της συνετής χρήσης των αντιμικροβιακών ουσιών στα ζώα. Εξέτασαν επίσης τη στήριξη της ΕΕ για ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα της μικροβιακής αντοχής.

«Η μικροβιακή αντοχή αποτελεί σοβαρή απειλή για τη δημόσια υγεία», δήλωσε ο Νικόλαος Μηλιώνης, Μέλος του Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Ναι μεν έχει σημειωθεί ορισμένη πρόοδος σε κτηνιατρικά ζητήματα, ωστόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με τα

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

κράτη μέλη, πρέπει να εντείνουν περισσότερο τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης αυτής απειλής.»

Οι ελεγκτές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η στήριξη της ΕΕ για την ενίσχυση της προσέγγισης των κρατών μελών «Μία υγεία» ήταν πολύτιμη. Συγκεκριμένα, συνέβαλε στη λήψη περισσότερο τεκμηριωμένων αποφάσεων πολιτικής και διευκόλυσε τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, υποστηρίζουν ότι υπάρχουν προοπτικές για περαιτέρω συνεργίες που θα στηρίξουν τον αγώνα για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής μέσω στοχευμένων και οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων. Επισημαίνουν επίσης κενά στην παρακολούθηση της προόδου και την επιτήρηση των λοιμώξεων που συνδέονται με την υγειονομική περίθαλψη, τα οποία ενδεχομένως επιβραδύνουν τη δράση για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής. Θεωρούν επίσης ότι τα επιστημονικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα σχετικά με την εκδήλωση και εξάπλωση της μικροβιακής αντοχής στο περιβάλλον εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι, αν και η πρόοδος δεν ήταν ομοιογενής, η συνετή χρήση αντιμικροβιακών ουσιών στα ζώα είχε αυξηθεί στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ. Πρόκειται για βασικό παράγοντα στην καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής. Παρ' όλα αυτά, επισημαίνουν ότι ορισμένες αντιμικροβιακές ουσίες εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται σε υπερβολικό βαθμό. Οι νέοι κανόνες της ΕΕ για τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα και τις φαρμακούχες ζωοτροφές αποκαθιστούν ορισμένες από τις γνωστές αδυναμίες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, όπως οι δυσκολίες των κρατών μελών να συλλέγουν στοιχεία και τα κενά στην παρακολούθηση των ανθεκτικών βακτηρίων στα τρόφιμα και τα ζώα. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, η μελλοντική κοινή γεωργική πολιτική παρέχει την ευκαιρία περαιτέρω ενίσχυσης του πλαισίου της ΕΕ για την αντιμετώπιση των υπερανθεκτικών μικροβίων.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποτελεί σημαντική πηγή πόρων για τις επενδύσεις σε ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα της μικροβιακής αντοχής. Ωστόσο, δεν έχει υπάρξει προς το παρόν κανένα επαναστατικό βήμα προς την ανάπτυξη νέων κατηγοριών αντιμικροβιακών ουσιών. Επιπλέον, οι ελεγκτές επισήμαναν ότι η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση της στήριξής της για ερευνητικές δραστηριότητες (η οποία αντιπροσωπεύει άνω του 99% των δαπανών της ΕΕ για τη μικροβιακή αντοχή). Τέλος, οι αστοχίες της αγοράς που αποθαρρύνουν τις ερευνητικές δραστηριότητες του ιδιωτικού τομέα για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής δεν έχουν ακόμη αποκατασταθεί ικανοποιητικά με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της ΕΕ.

Βάσει των διαπιστώσεών τους, οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων, στόχος των οποίων είναι να βελτιωθεί η απόκριση της ΕΕ στη μικροβιακή αντοχή, και συγκεκριμένα με:

- την ενίσχυση της στήριξης που παρέχεται στα κράτη μέλη·
- την προώθηση της συνετής χρήσης αντιμικροβιακών ουσιών στα ζώα και της καλύτερης επιτήρησης της μικροβιακής αντοχής, και
- την ενίσχυση των στρατηγικών για την προαγωγή της έρευνας στον τομέα της μικροβιακής αντοχής στην ΕΕ.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η μικροβιακή αντοχή αποτελεί σοβαρή απειλή για την παγκόσμια υγεία, την ανάπτυξη και την επισιτιστική ασφάλεια. Σε τελική ανάλυση, η καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής συνίσταται σε δύο βασικές προκλήσεις: τη διασφάλιση της συνετότερης και αποδοτικότερης

χρήσης των υφιστάμενων αντιμικροβιακών ουσιών και την ανακάλυψη και διάθεση νέων αντιμικροβιακών ουσιών μέσω έρευνας και ανάπτυξης.

Το 2017, μετά το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το «Σχέδιο δράσης “Μία υγεία” της ΕΕ κατά της μικροβιακής αντοχής», το οποίο περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την υγεία, κτηνιατρικά θέματα και το περιβάλλον.

Η ειδική έκθεση 21/2019, με τίτλο «Αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής: πρόοδος στον τομέα των ζώων, η απειλή όμως για την υγεία εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για την ΕΕ» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση

Vincent Bourgeais – ηλεκτρονική διεύθυνση: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν. τηλ.: (+352) 691 551 502